

صلاحیت‌های کلیدی برای توسعه پایدار¹

از آنجایی که جوامع، در سراسر جهان، برای همگام شدن با پیشرفت فناوری و جهانی شدن، تلاش می‌کنند، با چالش‌های جدید بسیاری روبرو می‌شوند؛ شامل: افزایش پیچیدگی و عدم قطعیت، فردیت بیشتر و تنوع اجتماعی، گسترش یکنواختی اقتصادی و فرهنگی، تخریب عملکرد اکوسیستمی که به آن وابسته هستند و آسیب‌پذیری بیشتر و قرار گرفتن در معرض خطرات طبیعی و تکنولوژیکی. حجم وسیعی از اطلاعات در دسترس آنهاست. همه این شرایط، مستلزم اقدام خلاقانه و خود سازماندهی شده است؛ زیرا پیچیدگی موقعیت، از فرآیندهای عادی حل مسئله که کاملاً طبق برنامه پیش می‌رود، پیشی می‌گیرد. مردم باید یاد بگیرند دنیای پیچیده‌ای را که در آن زندگی می‌کنند، درک کنند. آنها باید بتوانند با یکدیگر همکاری کنند، صحبت کنند و برای تغییرات مثبت اقدام نمایند. ما می‌توانیم این افراد را «شهروندان پایداری» بنامیم.

توافق کلی وجود دارد که «شهروندان پایداری»، باید صلاحیت‌های کلیدی خاصی داشته باشند که به آنها اجازه می‌دهد به طور سازنده و مسئولانه با دنیای امروز درگیر شوند. صلاحیت‌ها، ویژگی‌های خاصی را که افراد برای اقدام و خودسازماندهی در زمینه‌ها و موقعیت‌های پیچیده مختلف نیاز دارند، توصیف می‌کنند. آنها شامل عناصر شناختی، عاطفی، ارادی و انگیزشی هستند؛ تعاملی از دانش، ظرفیت‌ها و مهارت‌ها، انگیزه‌ها و تمایلات عاطفی. صلاحیت‌ها، قابل آموزش نیستند، بلکه باید توسط خود فراگیران ایجاد شوند و رشد یابند. آنها در حین عمل، بر اساس تجربه و تأمل به دست می‌آیند. صلاحیت‌های کلیدی، نشان دهنده صلاحیت‌های هماهنگی هستند که برای همه یادگیرندگان، در تمام سنین، در سراسر جهان، ضروری است (و در سطوح مختلف متناسب با سن، ایجاد شده و رشد می‌یابد). صلاحیت‌های کلیدی را می‌توان به صورت عرضی، چند منظوره و مستقل از زمینه، درک کرد. آنها، جایگزین صلاحیت‌های خاص لازم برای اقدام موفق در موقعیت‌ها و زمینه‌های خاص نمی‌شوند، بلکه آنها را در بر می‌گیرند و به طور گسترده‌تری متمرکز هستند. صلاحیت‌های کلیدی زیر، به طور کلی برای پیشبرد توسعه پایدار حیاتی تلقی می‌شوند.

- **صلاحیت تفکر سیستمی:** توانایی تشخیص و درک روابط؛ تجزیه و تحلیل سیستم‌های پیچیده؛ به این فکر کنید که چگونه سیستم‌ها، در حوزه‌های مختلف و مقیاس‌های مختلف تعبیه شده‌اند؛ و مقابله با عدم قطعیت.
- **صلاحیت آینده‌نگری:** توانایی درک و ارزیابی آینده‌های متعدد؛ ممکن، محتمل و مطلوب؛ ایجاد چشم‌اندازهای خود برای آینده؛ به کار بردن اصل احتیاط؛ ارزیابی عواقب اقدامات؛ و مقابله با خطرات و تغییرات.
- **صلاحیت ارزش‌مداری:** توانایی درک و انعکاس هنجارها و ارزش‌هایی که زیربنای اعمال فرد است؛ مذاکره در مورد ارزش‌ها، اصول، اهداف و اهداف پایداری، در بستر تضاد منافع، دانش نامشخص و تضادها.
- **صلاحیت راهبردی بودن:** توانایی جمعی برای ایجاد و اجرای اقدامات نوآورانه که پایداری را در سطح محلی و فراتر

¹ Education for Sustainable Development Goals_ learning objectives (UNESCO, 2017), page 10.

از آن بیشتر می‌کند.

- **صلاحیت همکاری:** توانایی یادگیری از دیگران؛ درک و احترام به نیازها، دیدگاه‌ها و اقدامات دیگران (همدلی)؛ درک، ارتباط با دیگران و حساس بودن نسبت به آنها (رهبری همدلانه)؛ مقابله با تعارضات در گروه؛ و تسهیل حل مسئله همکارانه و مشارکتی.
- **صلاحیت تفکر انتقادی:** توانایی زیر سوال بردن هنجارها، شیوه‌ها و نظرات. تأمل درباره ارزش‌ها، ادراکات و اعمال خود؛ و موضع‌گیری در گفتمان پایداری.
- **صلاحیت خودآگاهی:** توانایی تأمل در نقش خود در جامعه محلی و جامعه (جهانی). ارزیابی مستمر و برانگیختن بیشتر اقدامات خود؛ و مواجهه با احساسات و خواسته‌های خود.
- **صلاحیت حل مسئله یکپارچه:** توانایی فراگیر برای اعمال چارچوب‌های مختلف حل مسئله برای مشکلات پیچیده پایداری و ایجاد گزینه‌های راه‌حل پایدار، فراگیر و عادلانه که توسعه پایدار را ارتقا می‌دهد و صلاحیت‌های ذکر شده قبلی را یکپارچه می‌کند.